5. Convolutional Neural Networks (CNNs)

הרשתות שתוארו עד כה הינן (Fully-Connected (FC), כלומר, כל נוירון מחובר לכל הנוירונים בשכבה שלפניו ולכל הנוירונים בשכבה שאחריו. גישה זו יקרה מבחינה חישובית, ופעמים רבות אין צורך בכל הקשרים בין הנוירונים. הנוירונים בשכבה שאחריו. גישה זו יקרה מבחינה חישובית, ופעמים רבות אין צורך בכל הקשרים ביו (grayscale) בעלת $1\times256\times256\times256\times256$ פיקסלים, המוזנת לרשת FC עם 1000 הלמידה. קטגוריות במוצא, מכילה יותר מ-65 מיליון קשרים בין נוירונים, כאשר כל קשר הינו משקל המתעדכן במהלך הלמידה. אם יש מספר שכבות רב המספר נהיה עצום ממש, ולכן כמות הקשרים והפרמטרים גדלה, באופן כזה שבלתי מעשי לתחזק את הרשת. מלבד בעיית הגודל, בפועל לא תמיד יש צורך בכל הקשרים, כיוון שלא תמיד יש קשר בין כל לתחזק את הרשת. משלות לרשת, במשימות רבות קשר בין פיקסלים רחוקים בתמונה איננו משמעותי, לכן אין חשיבות לחבר את הכניסה לכל הנוירונים בשכבה הראשונה ולקשר בין כל שתי שכבות סמוכות משמעותי, לכן אין חשיבות לחבר את הכניסה לכל הנוירונים בשכבה הראשונה ולקשר בין כל שתי שכבות קונבולוציה, באופן מלא. כדי להימנע מבעיות אלו, לרוב יהיה כדאי להשתמש ברשתות או שכבות מבוססות על שכבות קונבולוציה, כל שני נוירונים, אלא רק בין איברים קרובים, כפי שיפורט. רשתות מודרניות רבות מבוססות על שכבות קונבולוציה, כאשר על גבי המבנה הבסיסי נבנו ארכיטקטורות מתקדמות.

5.1 Convolutional Layers

5.1.1 From Fully-Connected Layers to Convolutions

האלמנט הבסיסי ביותר ברשתות קונבולוציה הינו שכבת קונבולוציה, המבצעת קונבולוציה לינארית על פני דאטה בכדי לקבל ייצוג אחר ופשוט יותר שלו. לרוב, שכבת קונבולוציה מבצעת פעולת קרוס-קורלציה בין וקטור המשקלים נקרא גרעין לבין input מסוים (וקטור הכניסה או וקטור היוצא משכבה חבויה). וקטור המשקלים נקרא גרעין הקונבולוציה (convolution kernel) או מסנן (filter), ובעזרתו מבוצעת פעולת הקרוס-קורלציה הבאה:

$$y[n] = \sum_{m=1}^{K-1} x[n-m]w[m]$$

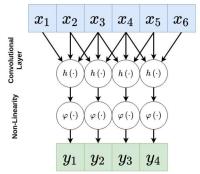
כאשר $x\in\mathbb{R}^n$ הוא וקטור הכניסה ואילו $w\in\mathbb{R}^K$ הוא וקטור המשקלים אשר נלמדים במהלך האימון. וקטור $K\in\mathbb{R}^n$ המשקלים K הינו קטן בהרבה ולכן מספר הפרמטרים הנלמדים לעומת שכבת K הינו קטן בהרבה ולכן מספר הפרמטרים מכילה K משקלים בלבד (לרוב מתקיים אילו שכבת קונבולוציה מכילה K משקלים בלבד (לרוב מתקיים K).

מלבד הקטנת כמות המשקלים, השימוש בגרעין קונבולוציה מסייע לזיהוי דפוסים ולמציאת מאפיינים. יכולות אלו נובעות מאופי פעולת הקונבולוציה, הבודקת חפיפה בין חלקים מווקטור הכניסה לבין גרעין הקונבולוציה. הקונבולוציה יכולה למצוא מאפיינים בסיגנל, וישנם גרעיני קונבולוציה שיכולים לבצע אוסף פעולות שימושיות, כמו למשל החלקה, נגזרת ועוד. אם מטילים על תמונה הרבה גרעינים שונים, ניתן למצוא בה כל מיני מאפיינים – למשל אם הגרעין הוא בצורה של עין או אף, אז הוא מסוגל למצוא את האזורים בתמונה המקורית הדומים לעין או אף.

איור 5.1 x_2 קונבולוציה חד ממדית בין שתי פונקציות: x_1 הינו מלבן בגובה 1 עם רעש קטן (כחול), ו- x_2 הינו גרעין קונבולוציה מלבני $x=x_1$ שרץ על פני כל הישר (כתום). פעולת הקונבולוציה (שחור) בודקת את החפיפה בין הסיגנל לבין הגרעין, וניתן לראות שאכן סביב $x=x_1$ שרץ על פני כל הישר (כתום). פעולת הקונבולוציה דו ממדית למציאת קווי מתאר של בתוך תמונה. $x=x_1$ יש אזור עם הרבה חפיפה. $x=x_2$ קונבולוציה דו ממדית למציאת קווי מתאר של בתוך תמונה.

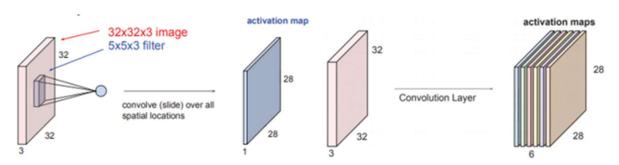
המוצא של שכבת הקונבולוציה עובר בפונקציית הפעלה לא לינארית (בדרך כלל tanh או ReLU), והוא מכונה מפת המוצא של שכבת הקונבולוציה עובר בפונקציית הפעלה (feature map), הקונבולוציה יחד עם האקטיבציה נראות כך:

.y איור 5.2 דאטה x עובר דרך שכבת קונבולוציה ולאחריה פונקציית הפעלה, ובמוצא מתקבלת מפת אקטיבציה ע

לרוב בכל שכבת קונבולוציה יהיו כמה מסננים, אשר כל אחד מהם אמור ללמוד מאפיין אחר בתמונה. ככל שהרשת הולכת ומעמיקה, כך המאפיינים בתמונה אמורים להיות מובחנים באופן חד יותר אחד מהשני, ולכן המסננים בשכבות הראשונות העמוקות אמורים להבדיל בין דברים מורכבים יותר. למשל, פעמים רבות ניתן להבחין כי המסננים בשכבות הראשונות יזהו אלמנטים שבתמונה או בצורות אבסטרקטיות, ואילו מסננים בשכבות העמוקות יותר יזהו אלמנטים מורכבים יותר כמו איברים או חפצים שלמים בעלי צורה ידועה ומוגדרת.

הקלט של שכבת הקונבולוציה יכול להיות רב ערוצי (למשל, תמונה צבעונית המיוצגת לרוב בעזרת ערכי RGB). במקרה זה הקונבולוציה יכולה לבצע פעולה על כל הערוצים יחד ולספק פלט חד ערוצי והיא יכולה גם לבצע פעולה על כל ערוץ בנפרד ובכך לספק פלט רב ערוצי. גרעין הקונבולוציה יכול להיות חד ממדי, כלומר וקטור שפועל על קלט מסוים, אך הוא יכול להיות גם מממד גבוה יותר. לרוב, מסננים הפועלים על תמונות הינם דו ממדיים, ופעולת הקונבלוציה מבצעת בכל שלב כפל בין המסנן לבין אזור דו ממדי אחר בתמונה.

איור 5.3 מסנן $y \in \mathbb{R}^{28 \times 28}$ שמאל). הקלט יכול לעבור דרך $x \in \mathbb{R}^{32 \times 32 \times 3}$ פועל על קלט $x \in \mathbb{R}^{32 \times 32 \times 3}$ ומתקבלת מפת איור 5.3 מספר מסננים ולייצר מפת אקטיבציה עם מספר שכבות – עבור שישה מסננים הממד של המפה הינו $y \in \mathbb{R}^{28 \times 28 \times 6}$ (ימין).

5.1.2 Padding, Stride and Dilation

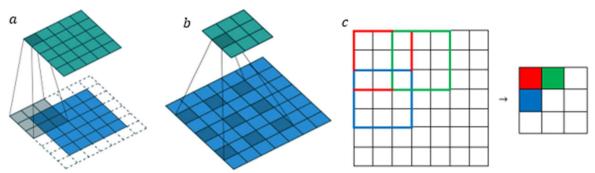
כמו ברשת FC, גם ברשת קונבולוציה יש היפר-פרמטרים הנקבעים מראש וקובעים את אופן פעולת הרשת. ישנם שני פרמטרים של שכבת הקונבולוציה – גודל המסנן ומספר ערוצי הקלט וכן שלושה פרמטרים עיקריים נוספים הקובעים את אופן פעולת הקונבולוציה:

ריפוד (Padding): פעולת הקונבולוציה המוגדרת בעזרת המסנן הינה פעולה מרחבית, כלומר, המסנן פועל על מספר איברים בכל פעולה. בנוסף, נשים לב כי פעולת הקונבולוציה לא מוגדרת על איברי הקצוות לכן לא נוכל להפעיל את איברים בכל פעולה. באיור 5.2 ניתן לראות כיצד פעולה על תמונה בממד של 32×32 מקטינה את ממד הפלט ל-מסנן במקומות אלו. באיור 5.2 ניתן לראות כיצד פעולה על הפיקסלים בקצוות התמונה ולכן לא מופעלת עליהם. אם 28×28 , דבר הנובע מכך שהקונבולוציה לא מוגדרת על הפיקסלים בקצוות התמונה ולכן לא מופעלת עליהם. אם רוצים לבצע את הקונבולוציה גם על הקצוות, ניתן לרפד את שולי הקלט (באפסים או שכפול של ערכי הקצה). עבור $Padding = \frac{\kappa-1}{2}.$

התרחבות (Dilation): על מנת לצמצם עוד במספר החישובים, אפשר לפעול על אזורים יותר גדולים מתוך הנחה שערכים קרובים גיאוגרפית הם בעלי ערך זהה. לשם כך ניתן להרחיב את פעולת הקונבלוציה תוך השמטה של ערכים קרובים גיאוגרפית הינה בעלת פרמטר d=2.

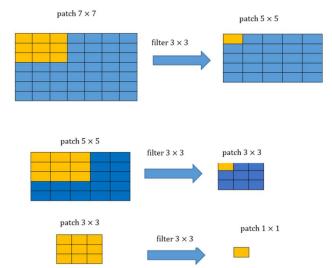
גודל צעד (Stride): ניתן להניח שלרוב הקשר המרחבי נשמר באזורים קרובים, לכן על מנת להקטין בחישוביות ניתן לדלג על הפלט ולהפעיל את פעולת הקונבלוציה באופן יותר דליל. כלומר, אין צורך להטיל את המסנן על כל האזורים האפשריים ברשת, אלא ניתן לבצע דילוגים, כך שלאחר כל חישוב קונבולוציה יבוצע דילוג בגודל הצעד לפני s=2.

גודל שכבת הפלט לאחר ביצוע הקונבולוציה תלוי בגדלים של הכניסה והמסנן, בריפוד באפסים ובגודל הצעד. באופן פורמלי ניתן לחשב את גודל שכבת הפלט לפי הנוסחה: $1 + \frac{W^{-K+2P}}{s} + 1$, כאשר W הוא גודל הכניסה, W הוא גודל הצעד. מספר שכבות הפלט הינו כמספר המסננים (כאשר שכבת פלט המסנן, W זה הריפוד באפסים ו-W זה גודל הצעד. מספר שכבות הפלט הינו כמספר המסננים (כאשר שכבת פלט יכולה להיות רב ערוצית). יש לשים לב שערכי ההיפר-פרמטרים (padding, dilation and stride) וכן גודל הגרעין נדרשים להיות מספרים טבעיים אשר מקיימים את נוסחת גודל שכבת הפלט (W) הנ"ל, כך שגם W0 הינו מספר טבעי.

איור (b) התרחבות (c) ביצוע הקונבולוציה גם על הקצוות של הדאטה. (d = 2) איור (a) איור s=2 ריפוד באפסים על מנת ביצוע קונבולוציה גם על הקצוות של הדאטה. s=2 השמטת איברים סמוכים מתוך הנחה שכנראה הם דומים. (c) הזזת המסנן בצעד של

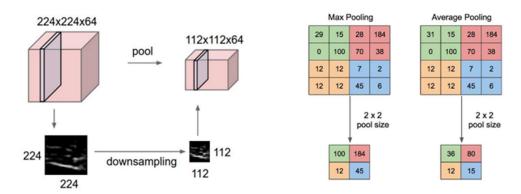
תמך (Receptive field) של איבר ברשת מוגדר להיות כל התחום בכניסה אשר משפיע על אותו איבר לאורך השכבות.

 $.3 \times 3$ של ערך מסוים במוצא של שלוש שכבות קונבולוציה רצופות עם מסגן בגודל Receptive field 5.5

5.1.3 Pooling

פעמים רבות דאטה מרחבי מאופיין בכך שאיברים קרובים דומים אחד לשני, למשל – פיקסלים סמוכים לרוב יהיו בעמים רבות דאטה מרחבי מאופיין בכך שאיברים קרובים דומים אחד לשני, למשל – פיקסלים סמוכים לרוב יהיו בעלי אותו ערך. ניתן לנצל עובדה זו בכדי להוריד את מספר החישובים הדרוש בעזרת דילוגים (dilation) כפי שתואר לעיל. שיטה אחרת לניצול עובדה זו היא לבצע Pooling – אחרי כל ביצוע קונבולוציה, דגימת ערך יחיד מאזור בעל ערכים מרובים, המייצג את האזור. את צורת חישוב הערך של תוצאת ה-pooling ניתן לבחור בכמה דרכים, כאשר המקובלות הן בחירת האיבר הגדול ביותר באזור שלו (max pooling) או את הממוצע של האיברים (average pooling).

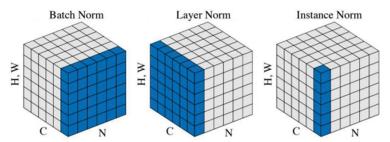
.2 imes בגודל של 2 imes imes max/average pooling שמאל), והמחשה מספרית של ביצוע Pooling בגודל של 2 imes .

5.1.4 Training

ככלל, תהליך האימון של רשת קונבולוציה זהה לאימון של רשת FC, כאשר ההבדל היחיד הוא בארכיטקטורה של הרשת. יש לשים לב שהמסננים מופעלים על הרבה אזורים שונים, כאשר המשקלים של המסננים בכל צעד שווים, ולכן אותם משקלים פועלים על אזורים שונים. לשם הפשטות נניח ויש מסנן יחיד, כלומר מטריצה אחת נלמדת של משקלים. מטריצה זו מוכפלת בכל אחד מהאזורים השונים של הדאטה, וכדי לבצע עדכון למשקלים שלה יש לשקלל את הגרדיאנטים של כל האזורים השונים. בפועל, הגרדיאנט בכל צעד יהיה הסכום של הגרדיאנטים על פני כל הדאטה, ועבור המקרה הכללי בו יש N אזורים שונים עליהם מופעל המסנן הגרדיאנט יהיה:

$$\frac{\partial L}{\partial w_k} = \sum_{i=1}^{N} \frac{\partial L}{\partial w_k(i)}$$

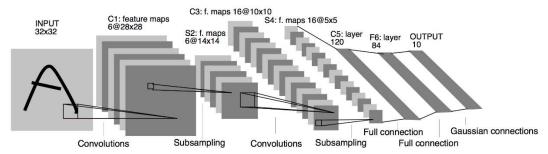
בדומה ל-FC, גם ב-CNN, ניתן לבצע Mini-Batch Normalization, כאשר יש כמה אפשרויות לבצע את הנרמול על סט של וקטורים מסוימים (לשם הנוחות נתייחס לווקטורים של הדאטה כתמונות). אפשרות פשוטה ונפוצה היא לנרמל סט של וקטורים מסוימים (לשם הנוחות נתייחס לווקטורים של הדאטה כתמונות). אפשרות פסט של תמונות ולנרמל (Batch Norm), כלומר לקחת את כל הפיקסלים בסט של תמונות ולנרמל אותו ביחס לאותו בתוחלת ובשונות שלהם. אפשרות נוספת היא לקחת חלק מהמידע של סט תמונות, אך לנרמל אותו ביחס לאותו מידע על פני מסננים אחרים (Layer Norm). יש וריאציות של הנרמולים האלה, כמו למשל חחרים (אחד ותמונה אחת ומנרמל את הפיקסלים של אותה תמונה.

איור 5.7 נרמול שכבות של רשת קונבולוציה.

5.1.5 Convolutional Neural Networks (LeNet)

בעזרת שרשור של שכבות וחיבור כל האלמנטים השייכים לקונבולוציה ניתן לבנות רשת שלמה עבור מגוון משימות שונות. לרוב במוצא שכבות הקונבולוציה יש שכבה אחת או מספר שכבות FC. מטרת ה-FC היא לאפשר חיבור של המידע המוכל במאפיינים שנאספו במהלך שכבות הקונבולוציה. ניתן להסתכל על הרשת הכוללת כשני שלבים – בשלב הראשון מבצעים קונבולוציה עם מסננים שונים, שכל אחד מהם נועד לזהות מאפיין אחר, ובשלב השני מחברים בשלב הראשון מבצעים קונבולוציה עם מסננים שונים, שכל אחד מהם נועד לזהות מאפיין אחר, ובשלב השני מחברים חזרה את כל המידע שנאסף על ידי חיבור כל הנוירונים באמצעות FC. לראשונה השתמשו בארכיטקטורה זו בשנת 1989, ברשת הנקראת LeNet (על שם Yann LeCun), ומוצגת באיור 5.8. רשת זו השיגה דיוק של 98.9% בזיהוי ספרות, כאשר המבנה שלה הוא שתי שכבות של קונבולוציה ושלוש שכבות FC, כאשר לאחר כל אחת משכבות הקונבולוציה מבצעים pooling.

.LeNet איור 5.8 ארכיטקטורת

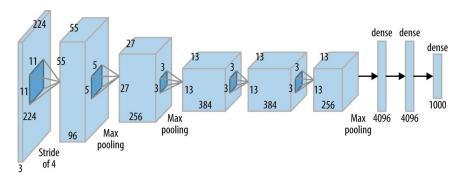
5.2 CNN Architectures

בשנים שלאחר LeNet העיסוק ברשתות נוירונים עמוקות די נזנח, עקב חוסר המשאבים לבצע חישובים רבים ביעילות LeNet המבוססת על שכבות קונבולוציה ניצחה בתחרות ImageNet (תחרות במהירות. בשנת 2012 רשת בשם AlexNet המבוססת על שכבות קונבולוציה ניצחה בתחרות דעם התפתחות יכולות לזיהוי תמונות), כאשר היא הציגה שיפור משמעותי מהתוצאה הכי טובה בשנה שלפני. יחד עם התפתחות יכולות החישוב, העיסוק ברשתות עמוקות חזר להיות מרכזי ופותחו הרבה מאוד ארכיטקטורות מתקדמות.

5.2.1 AlexNet

רשת AlexNet שאבה את ההשראה למבנה שלה מארכיטקטורת LeNet, כאשר היכולת שלה להתמודד עם משימות יותר מורכבות מאשר LeNet נובעת מכך שנהיו דאטה-סטים גדולים מאוד שניתן לאמן עליהם את הרשת, ובנוסף LeNet וער מורכבות מאשר בעד בעד בעד בעד בעד בעד היה קיים GPU שבעזרתו ניתן לבצע חישובים מורכבים. הארכיטקטורה של הרשת מורכבת מחמש שכבות pooling שכבות הראשונות של הקונבולוציה מתבצע pooling הוא מממד 3 × 224 × 224 × 224 אודל 11 × 11, עם גודל צעד normalization max- באפסים. לכן המוצא של הקונבולוציה הינו מממד $69 \times 55 \times 55$ לאחר מכן מתבצע pooling שמפחית את שני הממדים הראשונים, ומתקבלת שכבה בממד $69 \times 72 \times 72$. בשכבת הקונבולוציה השנייה יש pooling מסננים בגודל $60 \times 75 \times 75$ עם גודל צעד $60 \times 75 \times 75$ בשכבת הקונבולוציה של $60 \times 75 \times 75$ בשכבת הקונבולוציה של $60 \times 75 \times 75$ בשכבת שעוד $60 \times 75 \times 75$ בער מסננים בגודל $60 \times 75 \times 75$ עם גודל צעד $60 \times 75 \times 75$ ואחרי $60 \times 75 \times 75$ ואחרי $60 \times 75 \times 75$ ואחרי $60 \times 75 \times 75$ במוצא הקונבולוציות שעוד $60 \times 75 \times 75$ ואז שלוש שכבות עם $60 \times 75 \times 75$ במוצא הקונבולוציות שעוד $60 \times 75 \times 75$ ואז שלוש שכבות $60 \times 75 \times 75$ במוצא הקונבולוציות שעוד $60 \times 75 \times 75$ ואז שלוש שכבות $60 \times 75 \times 75$ במוצא של השכבה האחרונה הוא וקטור באורך 1000, המייצג 1000 קטגוריות שונות שיש בדאטה-סט ImageNet .

פונקציית האקטיבציה של הרשת הינה ReLU (בשונה מ-LeNet), וההיפר פרמטרים הם: ReLU), וההיפר פרמטרים הם: lr=1e-2, SGD+momentum=0.9, batch size=128, Dropout=0.5 בערך 60 מיליון.

AlexNet איור 5.9 ארכיטקטורת

שנה לאחר הפרסום של רשת AlexNet, פותחה רשת דומה בשם ZFNet, הבנויה באותה ארכיטקטורה עם הבדלים שנה לאחר הפרסום של רשת AlexNet, פותחה רשת דומה בשם ZFNet, הבנויה באונה של הפכה מ: $11 \times 11, s = 4$ ל: קטנים בהיפר-פרמטרים ובמספר הפילטרים: השכבה הראשונה של הקונבלוציה הרשת השיגה שיפור של כ-50 $\times$ 7, $\times$ 7, בשכבות 3-4-5 מספר הפילטרים הוא 2-12,1024,512 בהתאמה. הרשת השיגה שיפור של כ-90 על פני AlexNet. הממד של השכבות בשתי הארכיטקטורות אינו נובע מסיבה מסוימת אלא מניסוי וטעיה –נוסו עצורות רבות ומתוכן נבחרה זו בעלת הביצועים הטובים ביותר. לאחר שהרשתות מבוססות קונבולוציה הוכיחו את כוחן, השלב הבא היה לבנות רשתות עמוקות, ובעלות ארכיטקטורה הנשענת לא רק על ניסויים אלא גם על היגיון מסוים.

5.2.2 VGG

שנה לאחר ZFNet הוצגה בתחרות רשת עמוקה – בעלת 19 שכבות, המנצלת יותר טוב את שכבות הקונבולוציה. מפתחי הרשת הראו כי ניתן להחליף שכבת פילטרים של 7×7 בשלוש שכבות של 3×3 ולקבל את אותו תמך מפתחי הרשת הראו כי ניתן להחליף שכבת פילטרים של 7×7 בשלוש שכבודל $d\times d$ הפועל על (receptive field), כאשר מרוויחים חסכון משמעותי במספר הפרמטרים הנלמדים. לפילטר של c פרמטרים נלמדים ואילו לשלוש בכות של c של שכבות של c של c של c של c בי ביש בירשת המקורית שפיתחו נקראת c של שליון פרמטרים, ויש לה וריאציה המוסיפה עוד שתי שכבות קונבולוציה ומכונה VGG19 והיא מכילה 23% בי מודע מוק אות בעל הישתי שכבות קונבולוציה ומכונה VGG19

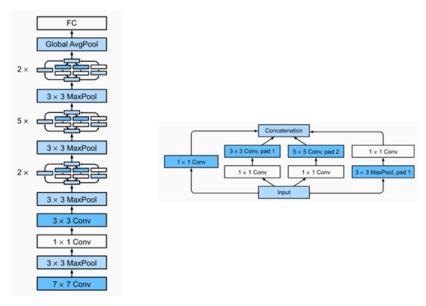

(שמאל). AlexNet איור 5.10 ארכיטקטורת) VGG ארכיטקטורת

5.2.3 GoogleNet

המודלים הקודמים היו יקרים חישובית עקב מספר הפרמטרים הגדול. בכדי להצליח להגיע לאותם ביצועים עם אותו עומק אבל עם הרבה פחות פרמטרים, קבוצת מפתחים מגוגל הציגו קונספט שנקרא input. בלוק ומבצע עליו ומבצע עליו ומבצע עליו ומבצע עליו ומבצע עליו במקביל, במקום לבצע פעולה אחת מורכבת. כל בלוק מקבל input ומבצע עליו ארבעה הענפים ארבעה חישובים במקביל, כאשר הממדים של מוצאי כל הענפים שווים כך שניתן לשרשר אותם יחד. ארבעת הענפים אם: קונבולוציה 1×1 , קונבולוציה 1×1 ולאחריה קונבולוציה 1×1 שם padding בגודל 2, ו-3 ארבעת הענפים משורשרים יחד ומהווים את פלט הבלוק.

המבנה הזה שקול למספר רשתות במקביל, כאשר היתרון של המבנה הזה הוא כפול: כמות פרמטרים נמוכה ביחס לרשתות קודמות וחישובים יחסית מהירים כיוון שהם נעשים במקביל. ניתן לחבר שכבות קונבולוציה רגילות עם בלוקים כאלה, ולקבל רשת עמוקה. נעשו הרבה ניסויים כדי למצוא את היחס הנכון בין הרכיבים והממדים בכל שכבה המביאים לביצועים אופטימליים.

.(שמאל) מלאה (שמאל) GoogleNet יחיד יחיד (ימין), וארכיטקטורת Inception Block 5.11

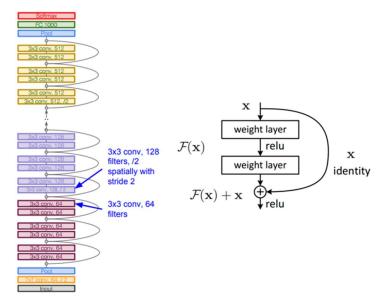
5.2.4 Residual Networks (ResNet)

לאחר שראו שככל שהרשת עמוקה יותר כך היא משיגה תוצאות טובות יותר, ניסו לבנות רשתות עם מאות שכבות, אך הן השיגו תוצאות פחות טובות מהרשתות הקודמות שהיו בעלות סדר גודל של 20 שכבות. הבעיה המרכזית של הרשתות העמוקות נבעה מכך שלאחר מספר שכבות מסוים התקבל ייצוג מספיק טוב, ולכן השכבות היו צריכות לא לשנות את הקלט אלא להעביר את הייצוג כמו שהוא. בשביל לבצע זאת המשקלים בשכבות אלו צריכים להיות 1. הסתבר שלשכבות קשה ללמוד את פונקציית הזהות והן למעשה פגעו בתוצאה. אתגר נוסף ברשתות עמוקות נבע מהקושי לבצע אופטימיזציה כמו שצריך למשקלים בשכבות עמוקות.

ניתן לנסח את הבעיה המרכזית באופן מעט שונה - בהינתן רשת עם $\mathbb N$ שכבות, יש טעם להוסיף שכבה נוספת רק אם היא תוסיף מידע שלא קיים עד עכשיו. כדי להבטיח ששכבה תוסיף מידע, או לכל הפחות לא תפגע במידע הקיים, אם היא תוסיף מידע שלא קיים עד עכשיו. כדי להבטיח ששכבה תוסיף מידע, או לכל הפחות למעבר של המידע בנו רשת חדשה בעזרת Residual Blocks - יצירת בלוקים של שכבות קונבולוציה, כאשר בנוסף למעבר של המוצא הינו בתוך הבלוק, מחברים גם בין הכניסה למוצא שלו. כעת אם בלוק מבצע פונקציה מסוימת $\mathcal F(x)$, אזי המוצא הינו בתוך הבלוק, מחברים גם בין הכניסה למוד משהו שונה ממה שנלמד עד עכשיו, ואם אין מה להוסיף - הפונקציה $\mathcal F(x)$ פשוט נשארת - בנוסף, המבנה של הבלוקים מונע מהגרדיאנט בשכבות העמוקות להתבדר או להתאפס, והאימון מצליח להתכנס.

באופן הזה פותחה רשת בעלת 152 שכבות אשר הציגה ביצועים מעולים ביחס לכל שאר הרשתות באותה תקופה. השכבות היו מורכבות משלשות של בלוקים, כאשר בכל בלוק יש שתי שכבות קונבולוציה. בין כל שלשה יש הכפלה השכבות היו מורכבות משלשות של בלוקים, כאשר בכל בלוק יש שתי שכבות הוורדה של הממד פי שניים בעזרת pooling. ההיפר-פרמטרים הם: lr=0.1 ,SGD+momentum=0.9 ,Xavier initialization של מספר העובולוציה, אתחול משקלים בשיטת validation error, batch size=256 ומחולק ב-10 בכל פעם שה-validation error מתיישר, batch size=256 ובסול הצובולוציה.

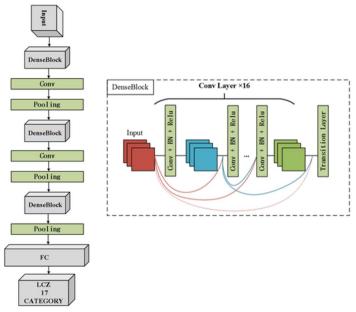
רשתות מתקדמות יותר שילבו את גישת ה-inception יחד עם ResNet על מנת לשלב בין היתרונות של שתי השיטות.

.(שמאל) מלאה (שמאל). ResNet יחיד (ימין), וארכיטקטורת Residual Block 5.12

5.2.5 Densely Connected Networks (DenseNet)

ניתן להרחיב את הרעיון של Residual Block כך שלא רק מחברים את הכניסה של כל בלוק למוצא שלו, אלא גם שומרים את הכניסה בפני עצמה, ובודקים את היחס שלה לשכבות יותר עמוקות. Dense block הוא בלוק בעל כמה שומרים את הכניסה בפני עצמה, ובודקים את היחס שלה לשכבות אחריה. ניתן כמובן לשרשר כמה בלוקים שכבות, הבנוי כך שכניסה של כל שכבה מחוברת לכל הכניסות של השכבת קונבולוציה עצמאית. כיוון שמשלבים כמה כמלה יחד ולבצע ביניהם כל מיני פעולות כמו pooling או אפילו שכבת קונבולוציה עצמאית. כיוון שמשלבים כמה כניסות של בלוקים שונים, יש בעיה של התאמת ממדים, משום שכל בלוק מגדיל את מספר הערוצים, חיבור של כמה בלוקים יכולים ליצור מודל מורכב מדי. כדי להתגבר על בעיה זו הוספו שכבות רסביר והמודל לא נעשה מורכב מדי. המבצעות קונבולוציות 1×10^{-1}

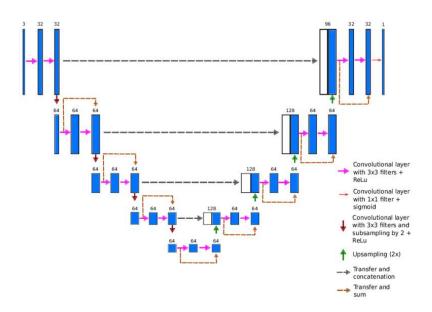

איור Dense Block 5.13 יחיד (ימין), וארכיטקטורת DenseNet מלאה (שמאל).

5.2.6 U-Net

ברשתות קונבולוציה המיועדות לסיווג, בסוף התהליך מתקבל וקטור של הסתברויות, כאשר כל איבר הוא הסתברות של label מסוים. במשימת סגמנטציה זה בעייתי, כיוון שצריך בסוף התהליך לא רק ללמוד את המאפיינים שבתמונה ועל פיהם לקבוע מה יש בתמונה, אלא צריך גם לשחזר את מיקומי הפיקסלים והתיוגים שלהם ביחס לתמונה המקורית עם הסגמנטציה המתאימה. כדי להתמודד עם בעיה זו הציעו את ארכיטקטורת U-Net, המכילה שלושה חלקים עיקריים: כיווץ, צוואר בקבוק והרחבה (contraction, bottleneck, and expansion section). כפי שניתן לראות

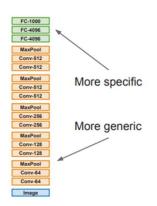
באיור, בחלק הראשון יש טופולוגיה רגילה של רשת קונבולוציה, המבוצעת בעזרת שכבות קונבולוציה וביצוע pooling. השוני בין השלב הזה לבין רשת קונבולוציה קלאסית הוא החיבור שיש בין כל שלב בתהליך לבין חלקים בהמשך התהליך. לאחר המעבר בצוואר הבקבוק יש למעשה שחזור של התמונה עם הסגמנטציה. השחזור נעשה בעזרת up-sampling על הווקטור שהתקבל במוצא צוואר הבקבוק יחד עם המידע שנשאר מהחלק הראשון של התהליך. פונקציית המחיר שמשתמשים ברשת זו נקראת pixel-wise cross entropy loss, הבודקת כל פיקסל ביחס ל-pixel-wise cross entropy loss

.U-Net איור 5.14 ארכיטקטורת

5.2.7 Transfer Learning

כאשר נתקלים במשימה חדשה, אפשר לתכנן עבורה ארכיטקטורה מסוימת ולאמן רשת עמוקה. בפועל זה יקר ומסובך להתאים רשת מיוחדת לכל בעיה ולאמן אותה מהתחלה, ולכן ניתן להשתמש ברשתות הקיימות שאומנו כבר ולהתאים אותן לבעיות אחרות. גישה זו נקראת Transfer Learning, וההיגיון מאחוריה טוען שעבור כמעט כל סוג דאטה השכבות הראשונות לומדות אותו דבר (זיהוי שפות, קווים וצורות כלליות, מאפיינים כללים וכו') ולכן ניתן להשתמש בהן פעמים רבות ללא שינוי כלל. משום כך, בפועל בדרך כלל לוקחים רשת קיימת ומחליפים בה את השכבות האחרונות או מוסיפים לה עוד שכבות בסופה, ואז מאמנים את השכבות החדשות על הדאטה החדש כך שהן תהיינה מוכוונות לדאטה הספציפי של המשימה החדשה. ככל שיש יותר דאטה חדש ניתן להוסיף יותר שכבות ולקבל דיוק יותר טוב, וככל שהמשימה החדשה דומה יותר למשימה המקורית של הרשת כך יש צורך בפחות שכבות חדשות. כמו כן, משום שבשיטה זו נדרשים לאמן מספר שכבות קטן יותר, קטן ה-overfitting הנובע ממחוסר בדאטה.

	very similar dataset	very different dataset
very little data	Finetune linear classifier on top layer	You're in trouble Try data augmentation / collect more data
quite a lot of data	Finetune a few layers	Finetune a larger number of layers

.Transfer Learning 5.15 איור

5. References

Convolutional:

https://github.com/technion046195/technion046195

מצגות מהקורס של פרופ' יעקב גולדברגר

AlexNet:

https://towardsdatascience.com/the-w3h-of-alexnet-vggnet-resnet-and-inception-7baaaecccc96

VGG

https://arxiv.org/abs/1409.1556

GoogleNet

http://d2l.ai/chapter convolutional-modern/vgg.html

ResNet

https://arxiv.org/abs/1512.03385

DenseNet

https://arxiv.org/abs/1608.06993

https://towardsdatascience.com/review-densenet-image-classification-b6631a8ef803

U-Net

https://arxiv.org/abs/1505.04597